

SHERWAN SHERWANI A GUHDAR ZEBARI

Příběh z Iráku

Novináři Sherwan Sherwani a Guhdar Zebari se stali terčem represí úřadů v Kurdistánu v Iráku kvůli své investigativní a kritické novinářské práci. Oba dlouhodobě informovali o korupci, zneužívání moci a porušování lidských práv v Kurdistánu, včetně role bezpečnostních složek a vládních představitelů. Právě tato práce je podle lidskoprávních organizací skutečným důvodem jejich zatčení.

V říjnu 2020 byli Sherwan Sherwani a Guhdar Zebari spolu s dalšími třemi aktivisty zatčeni bezpečnostní agenturou Asayish. V únoru 2021 je trestní soud v Erbilu po hrubě nespravedlivém procesu odsoudil k šesti letům vězení na základě vágních obvinění, jako je „špionáž pro zahraniční aktéry“, „ohrožení národní bezpečnosti“ či „spolupráce s ozbrojenou skupinou“. Tato obvinění nebyla podložena důvěryhodnými důkazy a vycházela ze zákonů s nejasným a širokým zněním, které umožňují kriminalizaci legitimní novinářské práce.

Soudní řízení provázela závažná porušení práva na spravedlivý proces. Oba novináři vypověděli, že byli během vyšetřování mučeni, tato tvrzení však soudy odmítly vyšetřit. Přiznání získaná pod nátlakem byla použita jako klíčový důkaz a obhájcům byl odepřen včasný přístup ke spisům.

V roce 2022 došlo ke zmírnění trestů. Tři spoluobvinění aktivisté byli propuštěni v roce 2023. Guhdar Zebari měl být propuštěn v srpnu 2023, avšak těsně před koncem trestu mu bylo uloženo dalších šest měsíců vězení na základě vykonstruovaných obvinění, jejichž cílem bylo udržet ho za mřížemi. Po více než třech letech nespravedlivého věznění byl nakonec 17. února 2024 propuštěn na svobodu.

Jeho kolega Sherwan Sherwani však zůstává ve vězení i nadále, poté co mu byl v červenci 2023 uložen další trest odnětí svobody. Amnesty International považuje oba novináře za vězně svědomí a požaduje okamžité a bezpodmínečné propuštění Sherwana Sherwaniho a ukončení kriminalizace nezávislé žurnalistiky v iráckém Kurdistánu.

